

Sammanträde i Hälso- och sjukvårdsnämnden

Datum Tisdagen den 1 september 2015

Tid 15.00 – 15.35

Plats Gjörwellsalen, Landstingshuset

<i>Ledamöter</i>	(FP)	Anna Starbrink	Ordförande
	(M)	Marie Ljungberg Schött	1:e vice ordförande
	(S)	Dag Larsson	2:e vice ordförande
	(M)	Inger Akalla	
	(M)	Gunilla Helmersson	Jäv §119
	(M)	Lotta Lindblad Söderman	Jäv §119
	(M)	Olle Reichenberg	
	(M)	Cecilia Löfgren	
	(FP)	Amelie Tarschys Ingre	
	(KD)	Ella Bohlin	
	(C)	Karin Fäldin	
	(S)	Tove Sander	
	(S)	Petra Larsson	
	(S)	Victor Harju	
	(S)	Adriana Haxhimustafa	
	(MP)	Susanne Nordling	
	(MP)	Michel Silvestri	
	(V)	Håkan Jörnehed	
	(SD)	Jörgen Bengtsson	
	<i>Ersättare</i>	(M)	Anne-Marie Larsson
(M)		Catarina Ekestahl	Tjänstgörande §119
(M)		Jane Gustavsson	Tjänstgörande §119
(M)		Sofia Paulsson	
(M)		Caroline Wallensten	
(FP)		Jessica Ericsson	
(FP)		Hans Andersson	
(KF)		Maria Fälth	
(KD)		Margaretha Åkerberg	
(C)		Kent Ivarsson	
(S)		Jens Sjöström	
(S)		Hanna Stymne-Bratt	
(S)		Christina Enocson-Mårtensson	
(S)		Parvin Araghi	
(MP)		Marie-Helena Fjällås	
(MP)		Shadi Larsson	

(V) Kerstin Burman Tjänstgörande
(SD) Ulf Landström

Övriga

HSF tjänstemän:

Barbro Naroskyin, Eva Gezelius, Carin Lundgren, Henrik Almkvist, Anna Nergårdh, Peter Lundqvist, Cecilia Matzon, Olle Olofsson, Mikael Borin, Kitty Kook Wennberg, Maria Samuelsson Almén, Åke Örtqvist, Gunilla De Geer, Stefan Strandfeldt, Helena Johansson och Lykke Ask-Harborg.

Politiska sekreterare:

Mårten Wallenström (FP), Karin Elinder (FP), Pernilla Ohlin (M), Caroline Agrell (KD), Lars Nordgren (C), Ulrika Vestin (S), Jenny Norell (V), Veronica Eriksson (MP) och Håkan Borg (SD).

Fackliga representanter:

Kent Wall (Kommunal) och Yvonne Dellmark (Saco).

Justeringsdatum Den 1 september 2015 vad gäller paragraferna 119, 121 och 122.

Den 3 september 2015 vad gäller protokollet i övrigt.

Anslagsdatum Den 3 september 2015 vad gäller paragraferna 119, 121 och 122.

Den 3 september 2015 vad gäller protokollet i övrigt.

Justerat Anna Starbrink Dag Larsson

Vid protokollet Lykke Ask-Harborg

Närvarande vid justering av paragraf 119, 121 och 122.

<i>Ledamöter</i>	(FP)	Anna Starbrink	Ordförande
	(M)	Marie Ljungberg Schött	1:e vice ordförande
	(S)	Dag Larsson	2:e vice ordförande
	(M)	Inger Akalla	
	(M)	Gunilla Helmersson	Jäv §119
	(M)	Lotta Lindblad Söderman	Jäv §119
	(M)	Olle Reichenberg	
	(M)	Cecilia Löfgreen	
	(FP)	Amelie Tarschys Ingre	
	(KD)	Ella Bohlin	
	(C)	Karin Fälldin	
	(S)	Tove Sander	
	(S)	Petra Larsson	
	(S)	Victor Harju	
	(S)	Adriana Haxhimustafa	
	(MP)	Susanne Nordling	
	(MP)	Michel Silvestri	
	(V)	Håkan Jörnehed	
	(SD)	Jörgen Bengtsson	
	<i>Ersättare</i>	(M)	Anne-Marie Larsson
(M)		Catarina Ekestahl	Tjänstgörande §119
(M)		Jane Gustavsson	Tjänstgörande §119
(M)		Sofia Paulsson	
(M)		Caroline Wallensten	
(FP)		Jessica Ericsson	
(FP)		Hans Andersson	
(KF)		Maria Fälth	
(KD)		Margaretha Åkerberg	
(C)		Kent Ivarsson	
(S)		Jens Sjöström	
(S)		Hanna Stymne-Bratt	
(S)		Christina Enocson-Mårtensson	
(S)		Parvin Araghi	
(MP)		Marie-Helena Fjällås	
(MP)		Shadi Larsson	
(V)	Kerstin Burman	Tjänstgörande	
(SD)	Ulf Landström		

Övriga

HSF tjänstemän:

Barbro Naroskyin, Eva Gezelius, Carin Lundgren, Henrik Almkvist, Anna Nergårdh, Peter Lundqvist, Cecilia Matzon, Olle Olofsson, Mikael Borin, Kitty Kook Wennberg, Maria Samuelsson Almén, Åke Örtqvist, Gunilla De Geer, Stefan Strandfeldt, Helena Johansson och Lykke Ask-Harborg.

Politiska sekreterare:

Mårten Wallenström (FP), Karin Elinder (FP), Pernilla Ohlin (M), Caroline Agrell (KD), Lars Nordgren (C), Ulrika Vestin (S), Jenny Norell (V), Veronica Eriksson (MP) och Håkan Borg (SD).

Fackliga representanter:

Kent Wall (Kommunal) och Yvonne Dellmark (Saco).

§ 116 Val av justerare

Dag Larsson väljs att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

§ 117 Godkännande av dagordning

Ordförande informerar att inkomna skrivelser behandlas under *Övriga frågor*.
Därefter godkänns dagordningen.

§ 118 Upphandling av synverksamhet i Stockholms län
HSN 1505-0688

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag att upphandla synverksamhet i Stockholms län enligt lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag till förfrågningsunderlag.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-05-29

Yrkanden

- 1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
- 2) Dag Larsson (S), Susanne Nordling (MP) och Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till gemensamt förslag till beslut (bilaga 1).

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer proposition på de två förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att upphandla synverksamhet i Stockholms län

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag till förfrågningsunderlag.

Särskilt uttalande

Ordförande (FP) lämnar för FP-, M-, C- och KD-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 2).

Reservation

Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

§ 119 Årsredovisning 2014 för samordningsförbunden Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn
HSN 1501-0188

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2014 för samordningsförbunden Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn för godkännande och beviljande av ansvarsfrihet för styrelserna.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-01
Årsredovisningar för 2014 inklusive revisionsberättelser och granskning av externa revisioner för samordningsförbunden: Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn.

Yrkanden

- 1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
- 2) Susanne Nordling (MP) och Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till återremiss av ärendet (bilaga 3).

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer först proposition på återremittering av ärendet.
Ordförande finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avgöra ärendet idag.

Reservation

Susanne Nordling (MP) och Håkan Jörnehed (V) anmäler att MP- och V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut.

Propositionsordning fortsättning

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden bifaller förslaget.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår landstingsstyrelsen att föreslå Landstingsfullmäktige

- att* godkänna årsredovisningarna för 2014 från samordningsförbunden Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn
- att* bevilja styrelserna för samordningsförbunden Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn ansvarsfrihet för 2014
- att* omedelbart justera beslutet.

Deltar ej

Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna ej deltar i den del av beslutet som avser bifall/avslag till förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Dag Larsson (S) lämnar för S-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 4).

Susanne Nordling (MP) lämnar för MP-ledamöter ett särskilt uttalande i enlighet med yrkandet om återremiss (bilaga 3).

Jäv

Gunilla Helmersson (M), Lotta Lindblad Söderman (M) och Anne-Marie Larsson (M) anmäler att de är jäviga.

§ 120 Förslag till framtida närakutstruktur
HSN 1506-0854

Ärendebeskrivning

I ärendet redovisas förvaltningens förslag till struktur för de framtida närakuterna anpassad till de planerade förändringarna i framtidens hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-07-01

Yrkanden

- 1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förslaget från programberedningen för akutsjukvård (bilaga 5).
- 2) Dag Larsson (S) och Susanne Nordling (MP) yrkar bifall till gemensamt förslag till beslut (bilaga 6).
- 3) Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till vänsterpartiets förslag till beslut (bilaga 7).

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer proposition på de tre förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förslaget från programberedningen för akutsjukvård.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* godkänna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till struktur för de framtida närakuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att utarbeta och återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med ett detaljerat förslag med bland annat lokalisering av de framtida närakuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förfrågningsunderlag inför kommande upphandling av de framtida närakuterna.

Reservation

Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

§ 121 Yttrande över motion 2015:8 av Håkan Jörnehed (V) och Jonas Lindberg (V) om att införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare
HSN 1502-0293

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2015:8 av Håkan Jörnehed (V) och Jonas Lindberg (V) om att införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2015-06-09
Motion 2015:8 av Håkan Jörnehed (V) och Jonas Lindberg (V)

Yrkanden

- 1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag med ett från Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet gemensamt tilläggsyrkande (bilaga 8).
- 2) Dag Larsson (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till beslut (bilaga 9).
- 3) Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till motionen. Susanne Nordling (MP) tillstyrker yrkandet om bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer proposition på de tre förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag med det gemensamma tilläggsyrkade från Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Omröstning begärs.

Ordförande (FP) utser förvaltningens förslag med det gemensamma tilläggsyrkade från Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet till huvudförslag. Nämnden har därefter att ta utse ett motförslag.

Omröstning, kontraposition

Omröstning verkställs enligt följande voteringsproposition: Den som bifaller Socialdemokraternas förslag till beslut röstar ja. Den som bifaller Vänsterpartiets förslag till beslut röstar nej.

Omröstningen utfaller med 5 ja-röster: Dag Larsson (S), Tove Sander (S), Petra Larsson (S), Victor Harju (S), Adriana Haxhimustafa (S) och 4 nej-röster: Susanne Nordling (MP), Michel Silvestri (MP), Håkan Jörnehed (V), Kerstin Burman (V). 11 personer väljer att avstå vid omröstningen: Anna Starbrink (FP), Marie Ljungberg Schött (M), Inger Akalla (M), Gunilla Helmersson (M), Lotta Lindblad Söderman (M), Olle Reichenberg (M), Cecilia Löfgreen (M), Amelie Tarschys Ingre (FP), Ella Bohlin (KD), Karin Fälldin (C) och Jörgen Bengtsson (SD).

Ordförande (FP) finner att nämnden därmed utsett Socialdemokraternas förslag till motförslag.

Reservation

Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Huvudomröstning (slutvotering)

Ordförande (FP) ställer huvudförslaget, bifall till förvaltningens förslag med det gemensamma tilläggsyrkade från Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet mot Socialdemokraternas förslag.

Den som bifaller förvaltningens förslag till beslut med tilläggsyrkande röstar ja. Den som bifaller Socialdemokraternas förslag till beslut röstar nej.

Omröstningen faller ut med 11 ja-röster: Anna Starbrink (FP), Marie Ljungberg Schött (M), Inger Akalla (M), Gunilla Helmersson (M), Lotta Lindblad Söderman (M), Olle Reichenberg (M), Cecilia Löfgreen (M), Amelie Tarschys Ingre (FP), Ella Bohlin (KD), Karin Fälldin (C) och Jörgen Bengtsson (SD) samt 5 nej-röster: (Dag Larsson (S), Tove Sander (S), Petra Larsson (S), Victor Harju (S), Adriana Haxhimustafa (S). 4 personer väljer att avstå vid omröstningen: Susanne Nordling (MP), Michel Silvestri (MP), Håkan Jörnehed (V), Kerstin Burman (V).

Ordförande (FP) finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag med det gemensamma tilläggsyrkade från Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att utöver hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag till yttrande anföra följande

Hälso- och sjukvårdsdirektören föreslår att i nuläget inte införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare.

HPV är ett väldigt smittsamt virus som nästan alla sexuellt aktiva människor smittas av någon gång under livet. De flesta av virusinfektionerna läker ut av sig själva, medan andra misstänks ligga bakom många fall av cancer. Idag har alla kvinnor upp till 27 år möjlighet att vaccinera sig mot HPV. Men möjligheten att skydda sig mot cancer ska givetvis inte vara beroende av kön, och preventiva åtgärder kan vara extra viktiga för den med nedsatt immunförsvar varför de också ska prioriteras – värden ska ges till den som behöver den mest.

Förvaltningen konstaterar att det finns goda epidemiologiska grunder till att HPV-vaccinera unga pojkar i klass 5-6, både för att skydda dem själva mot

kondylom och cancer, men även för att minimera risken för smittspridning till ovaccinerade partners.

Minskad risk att utveckla en cancersjukdom har uppenbara positiva hälsoeffekter. De positiva effekterna kan även antas gälla även miljön i och med potentiellt färre cancerbehandlingar. Eftersom vaccinet skulle kunna bidra till en förbättrad, och mer jämlik, hälsa i länet är det eftersträvansvärt att Stockholms läns landsting erbjuder det även till pojkar, män som har sex med män samt män med HIV.

Kostnaden för vaccinet måste ställas mot kostnader för vård och behandling av HPV-relaterad cancer och andra sjukdomar.

Förvaltningens bedömning är dock att det praktiska genomförandet inte är möjligt utan en nationell rekommendation vilken, av vad som framgår i tjänsteutlåtandet, kan dröja åtminstone ett par år. Vi delar uppfattningen om att ett genomförande bör invänta Folkhälsomyndighetens rekommendation. Att processen kring åtgärder som kan förbättra hälsan och öka jämlikheten i vården drar ut på tiden är dock mycket olyckligt. Vi anser det därför prioriterat att noga följa utvecklingen på området och i god tid ta fram en plan för införandet av vaccinet.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får återkomma med en fördjupad analys av kostnader och plan för genomförande inför framtida budget och implementering.

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

§ 122 Yttrande över motion 2013:25 av Helene Öberg m.fl. (MP) om åtgärder för att förebygga självmord
HSN 1311-1258

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:25 om åtgärder för att förebygga självmord. I motionen föreslår Helene Öberg m.fl. (MP) att landstinget tillsammans med intresserade kommuner startar en gemensam verksamhet för att förebygga självmord.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-29
Motion 2013:25 av Helene Öberg (MP)

Yrkanden

- 1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
- 2) Susanne Nordling (MP) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer proposition på de två förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

§ 123 Yttrande över Landstingsrevisorernas årsrapport 2014 för hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN1411-1489

Ärendebeskrivning

Landstingsrevisorerna har översänt årsrapporten 2014 till hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-30
Roller och ansvar i gränssnittet mellan vårdgivare och förvaltningen
Landstingsrevisorernas årsrapport 2014 för hälso- och sjukvårdsnämnden

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag till yttrande.

Särskilda uttalanden

Dag Larsson (S) och Håkan Jörnehed (V) lämnar för S-ledamöterna och V-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 10).

Susanne Nordling (MP) lämnar för MP-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 11).

§ 124 Svar på skrivelse av Tove Sander (S) och Nina Portocarrero Flores (S) om tillgången till gynekologiska mottagningar i Stockholms län
HSN1504-0555

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden frågar Tove Sander (S) och Nina Portocarrero Flores (S) om tillgången till gynekologiska mottagningar i Stockholms län.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-23
Skrivelse från Tove Sander (S) och Nina Portocarrero Flores (S)

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Särskilda uttalanden

Dag Larsson (S) lämnar för S-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 12).
Håkan Jörnehed (V) anmäler för V-ledamöterna att de ställer sig bakom Socialdemokraternas uttalande.

§ 125 Svar på skrivelse från Susanne Nordling (MP) om vård för EU-migranter och tredjelandsmedborgare
HSN1504-0495

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden önskas en beskrivning av reglerna för uttag av patientavgift samt vilken hantering av obetald fordran som gäller för EU-migranter och tredjelandsmedborgare.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-26
Skrivelse från Susanne Nordling (MP)

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Särskilda uttalanden

Susanne Nordling (MP) lämnar för MP-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 13).
Håkan Jörnehed (V) anmäler för V-ledamöterna att de ställer sig bakom Miljöpartiernas uttalande.

§ 126 Svar på skrivelse från (MP), (S) och (V) med anledning av landstingsrevisorernas projektrapport nr 15/214 Framtidens hälso- och sjukvård – arbete i projekt (HSN 1502-0302) HSN1504-0556

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet nämnden att i samverkan med hälso- och sjukvårdsdirektören och landstingsstyrelsens förvaltning, vidta ett antal åtgärder.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-10
Skrivelse från (MP), (S) och (V)

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Särskilt uttalande

Susanne Nordling (MP), Dag Larsson (S) och Håkan Jörnehed (V) lämnar för MP-ledamöterna, S-ledamöterna och V-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 14).

**§ 127 Svar på skrivelse från Moderaterna, Folkpartiet,
Kristdemokraterna och Centerpartiet och säkerställande
av intentionerna i Framtidsplanen**
HSN1503-0391

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet att hälso- och sjukvårdsdirektören ges ett antal uppdrag för att säkerställa ett effektivt och smidigt införande av framtidens sjukvård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-06-10

Skrivelse från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

§ 128 Svar på skrivelse från Dag Larsson (S) gällande samordningsförbund med Stockholms stad
HSN1504-0554

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden frågar Dag Larsson (S) om det inom Stockholms läns landsting pågår förberedelsearbete för att ingå i samordningsförbund med Stockholms stad och när och var genomförandebeslut kommer att tas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2015-05-20
Skrivelse från Dag Larsson (S)

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

§ 129 Övriga anmälningssärenden
HSN1501-0018

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälsa- och sjukvårdsnämnden frågar Dag Larsson (S) om det inom I det här ärendet anmäls för kännedom vissa övriga uppgifter, som har anknytning till hälsa- och sjukvårdsnämndens verksamhet. För ytterligare information om punkterna i bifogade sammanställning hänvisas till nämndens sekreterare som har vissa kopior till sammanträdet eller nämndens registrator.

Beslutsunderlag

Hälsa- och sjukvårdsdirektörens anmälan 2015-08-13

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna.

Särskilda uttalanden

Håkan Jörnehed (V) lämnar för V-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 15). Dag Larsson (S) anmäler för S-ledamöterna att de ställer sig bakom Vänsterpartiets uttalande. Susanne Nordling (MP) anmäler för MP-ledamöterna att de ställer sig bakom Vänsterpartiets uttalande.

§ 130 Anmälan av delegationsbeslut
HSN1501-0019

Ärendebeskrivning

I det här ärendet anmäls beslut, som har fattats på Hälso- och sjukvårdsnämndens vägnar. En sammanställning av besluten bifogas.

För ytterligare information om besluten hänvisas till nämndens registrator samt enhetschefen för lagreglerade läkare och sjukgymnaster, avdelningen för särskilda vårdfrågor.

Enligt kommunallagen kan en nämnd uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd i landstinget att besluta på nämndens vägnar. Beslut som fattas på en nämnds vägnar ska anmälas till nämnden.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens anmälan 2015-08-13

Yrkanden

Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 131 Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar

Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar om att den tidigare rutinen gällande dokumentet *Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar* kommer att utgå. Framöver kommer direktören istället att muntligt framföra aktuella nyheter på sammanträdet samt att förvaltningen kommer att skicka ut relevant information löpande.

§ 132 Övriga frågor

Anmälda skrivelser

-Skrivelse från Socialdemokraterna gällande tillgången till gynekologiska mottagningar i Stockholms län, HSN 1509-1017 (bilaga 16).

-Skrivelse från Vänsterpartiet av Håkan Jörnehed (V) om antalet hyrläkare inom länets alla vårdcentraler, HSN 1509-1015 (bilaga 17).

Anna Starbrink (FP) tackar de närvarande och förklarar sammanträdet avslutat.

BILAGA 1

Vänsterpartiet
Socialdemokraterna
Miljöpartiet de gröna

Förslag till beslut
Ärende nr 3
HSN 1505-0688

Upphandling av synverksamhet i Stockholms län

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att förlänga avtalet med Stockholm syncentral t.o.m. 2018-12-31
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med förslag på utveckling av Syncentralens uppdrag avseende ökat behov av pedagogiskt stöd relaterat till den tekniska utvecklingen

Programberedningen för äldre och multisjuka beslöt på sitt sammanträde den 24 augusti i enlighet med ett förslag från Vänsterpartiet att föreslå att verksamheten utvecklas i egen regi och att ingen upphandling inleds. Vi anser det som en självklarhet att det är det beredda förslaget som ska ligga till grund för beslut i Hälso- och sjukvårdsnämnden och att hänsyn ska tas till programberedningens synpunkter.

Vi noterar i tjänsteutlåtandet att förvaltningen föreslår att verksamheten ska konkurrensutsättas och bli föremål för upphandling för att ”öka tillgänglighet och effektivitet”. Vi ifrågasätter detta. Det gör även patientorganisationerna som efterlyser en översyn av habiliteringen/rehabiliteringen av personer med synskada. Vi betvivlar också att en upphandling kan öka tillgänglighet och effektivitet då det finns ett mycket begränsat antal personer som besitter önskad kompetens. Vad är det för problem inom synverksamheten som ska lösas genom att verksamheten upphandlas som alliansen föreslår? Vi menar att det är fullt möjligt att öka tillgängligheten och effektiviteten inom ramen för verksamheten i landstingets regi.

Vi vill se till att det, i nära samarbete med lämpliga patient- och brukarorganisationer utarbetas en framtidsvision inom synverksamheten i Stockholms läns landsting. Tillsammans kan vi utarbeta en ordentlig framtids- och behovsanalys. När en sådan analys är framtagen kan tydliga mål för verksamheten tas fram.

Vi förordar därför ett längre avtal och att förutsättningar för utökad verksamhet som rymmer utveckling och förnyelse inkluderas. I takt med den allt snabbare teknikutvecklingen ser vi ökade behov av pedagogiskt stöd till brukarna. Som en konsekvens av detta skulle vi också gärna se att personalens möjlighet till kompetensutveckling tryggas.

I beredningen av detta ärende saknas de synpunkter som Synskadades riksförbund framfört till förvaltningen. Dessa synpunkter är förstås av stort intresse för nämnden. Den styrande politiska minoriteten borde uppdra åt förvaltningen att i beslutsunderlag inkludera inkomna synpunkter från patient- och brukarorganisationer i beslutsunderlag som påverkar vården för dem.

BILAGA 2

Moderaterna
Folkpartiet Liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

Särskilt uttalande
Ärende nr 3
HSN 1505-0688

Upphandling av Synverksamhet i Stockholms läns landsting

Den verksamhet som idag bedrivs av Stockholm Syncentral är av stor vikt. För att nå bättre tillgänglighet, kvalitet och effektivitet bör de verksamheter, där det är lämpligt och möjligt vara föremål för konkurrensutsättning. Därför föreslås att denna verksamhet ska upphandlas. I takt med den allt mer snabbt växande teknikutvecklingen ser vi ökade behov av pedagogiskt stöd till brukarna, samt att personalen bereds möjlighet att kontinuerligt utbildas i detsamma. I annat fall stängs synskadade ute från information, e-tjänster och mängder av annan viktig samhällsservice. Det är av stor vikt att förfrågningsunderlaget tar fasta på behovet av brukarmedverkan och kopplingen till forskning och evidensbaserade metoder. För att nå så bra resultat som möjligt är det av stor vikt att det finns en god dialog med patient- och brukarorganisationer och att de är tydligt involverade i arbetet med förfrågningsunderlaget.

BILAGA 3

Vänsterpartiet
Miljöpartiet

Förslag till beslut
Ärende nr 4
HSN 1501-0188

Årsredovisning 2014 för samordningsförbunden Huddinge, Botkyrka och Salem (HBS), Valfärd Nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att återremittera ärendet

Samordningsförbundens årsredovisningar brister i jämställdhetsanalys och redovisning av könsuppdelad statistik. I varierad grad redovisas antal deltagare utifrån kön, men i uppföljningen av mål och resultat går det inte att utläsa kön i någon av rapporterna. I till exempel Valfärd Nacka, där kvinnor är en prioriterad målgrupp, återfinns ingen könsuppdelad statistik överhuvudtaget. Det gör det omöjligt att utvärdera måluppfyllelse, vilket också revisorerna påpekar.

Könsuppdelad statistik ger oss tillgång till grundläggande fakta om kvinnor och mäns situation i den aktuella verksamheten och är en förutsättning för att kunna arbeta med jämställdhet, sätta upp mål och genomföra förändringar. Med anledning av detta yrkar vi på återremiss och avvaktar beslut om godkännande av årsredovisningarna till dess att samordningsförbunden återkommer med kompletterande rapport över könsuppdelad statistik och om möjligt en jämställdhetsanalys.

BILAGA 4

Socialdemokraterna

Särskilt uttalande
Ärende nr 4
HSN 1501-0188

Gällande "Årsredovisning 2014 för samordningsförbunden Huddinge, Bodkyrka och Salem (HBS), Vålfärd nacka, Södertälje, Södra Roslagen, VärmSam och Östra Södertörn"

Socialdemokraterna anser att samordningsförbunden fyller en viktig roll i arbetet att samordna rehabiliteringsinsatser i länet.

Vi tycker därför att det är angeläget att förbunden tar till sig av revisorernas förslag till utveckling av verksamheten. Bland annat ser vi gärna att samordningsförbunden verkar för en mer likartad beskrivning av insatser, mål, målgrupper och utfall av insatser. Det är också angeläget att denna enhetlighet blir ett stöd till nya förbund som bildas. Att fler kommuner i länet igår i samordningsförbund är angeläget. Socialdemokraterna vill gärna påskynda en sådan utveckling.

Vi skulle också gärna se att årsredovisningarna framöver redovisar statistik som är könsuppdelad.

PROTOKOLL
2015-09-01

8/2015

BILAGA 5

Programberedning 2 -
Akutsjukvård

PROTOKOLLSUTDRAG

5/2015

§ 38

SAMMANTRÄDESDAG
2015-08-24

Justerat Marie Ljungberg Schött (M)
Jenny Hjalmarson (S)

§ 38 Förslag till framtida närankutstruktur HSN 1506-0854

Ärendebeskrivning

I ärendet redovisas förvaltningens förslag till struktur för de framtida närankuterna anpassad till de planerade förändringarna i framtidens hälso- och sjukvård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-07-01

Peter Lundqvist informerar om ärendet.

Yrkande

Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag med korrigerade att-satser.

Beslut

Programberedningen beslutar föreslå hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

- att* godkänna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till struktur för de framtida närankuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att utarbeta och återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med ett detaljerat förslag med bland annat lokalisering av de framtida närankuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med förfrågningsunderlag inför kommande upphandling av de framtida närankuterna.

Deltar inte i beslutet

S-ledamöterna deltar inte i beslutet.

Särskilt uttalande

Rodolfo Alvarez (MP) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).

Vid protokollet/rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekeboom

Expedieras till: Akten

Bilaga

Miljöpartiet de Gröna

Särskilt uttalande
2015-08-24
HSN 1506-0854

Förslag till framtida närakutstrukturer

Belastningen på akutmottagningarna på länets akutsjukhus är allt för hög, kötiderna är långa, pressen på personalen är orimlig och målet om högst fyra timmars väntetid efterlevs inte. Särskilt besvärlig är väntetiderna för äldre personer.

Under en längre tid har länets sjukvård haft problem med att människor väljer att åka till akutmottagningar med mindre akuta åkommor därför att de inte hittar till sjukvårdens andra enheter. Vi har också problem med att människor tvingast åka till de stora akutmottagningarna därför att närakuter vissa tider på dygnet saknar tillgång till röntgen och labb. Människors levnadsvanor och förväntningar på vården har också förändrats under senare tid. Många söker också vård på tider då närakuter inte är öppna, och tvingas därför vända sig till de stora akutsjukhusen.

De förändringar som nu föreslås är både mycket nödvändiga och viktiga för en modern och tillgänglig vård. Underlaget är väl genomtänkt och kommer att främja länets invånare. Särskilt viktiga är de utgångspunkter för den framtida närakutstrukturen som presenteras i underlaget.

- Enhetligt verksamhetsunderhåll, enhetliga kompetenskrav och konsultationsmöjligheter
- Enhetliga öppethållandetider
- Enhetlig tillgång till röntgen och laboratorium
- Enhetliga principer vad gäller lokalisering
- Enhetliga principer vad gäller avtalsformer

Det är positivt att samtliga närakuter kommer att upphandlas, och att landstinget på så vis kan styra mottagningarnas geografiska placering och garantera medborgarna en närakut inom rimligt avstånd från hemmet. Utvecklingen med närheten till geriatrisk akutsjukvård, är också viktigt för en effektivare akutsjukvård och lägre

belastning för ambulanssjukvården. Miljöpartiet skulle också vilja att effektiviteten med akuter med geriatrisk kompetens, så kallade äldreakuter, utreds.

Det är viktigt att det finns kvar en akutmottagning för allmänheten vid Karolinska sjukhuset i Solna. Men vi ställer oss frågande till om akuten på Astrid Lindgrens barnsjukhus också ska ta emot vuxna patienter. Det är viktigt att barnakuten är just en barnakut med ett tydligt barnperspektiv på vården.

Vi är positiva till det förslag som ligger, men vill förtydliga att Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) ska kunna delta som en aktör vid upphandlingen av näreakuter. I samtliga fall då landstinget bjuder in utförare att åta sig vårduppdrag av olika slag så ser vi det som viktigt att även landstingets egna enheter ges möjlighet att komma in med anbud. Alliansens principiella motstånd mot detta är svårförståeligt, och kontraproduktivt. Vår grundinställning är att en mångfald av aktörer kan vara önskvärd och berikande om den innebär ett mervärde för patienterna och för landstinget. Däremot finns det inget egenvärde i att den vård som landstinget ansvarar för ska utföras av privata utförare istället för landstingets egna enheter.

BILAGA 6

Miljöpartiet de gröna
Socialdemokraterna

Förslag till beslut
Ärende nr 5
HSN 1506-0854

Förslag till framtida närakutstrukturer

Vi införde, tillsammans med vänsterpartiet under mandatperioden 2002-2006 den nya vårdformen närakuter för att stockholmarna snabbt kunna få akut hjälp för lättare åkommor. Varje närakut skulle ha tillgång till specialistläkare, labb och röntgen och hade som uppgift att avlasta sjukhusens akutmottagningar och vara ett komplement till vårdcentralerna. Öppettiderna skulle vara generösa och lika för alla närakuter – 8-22. Under 2006 fick 250 000 stockholmare hjälp hos närakuterna. Av dem var 100 000 barn. Närakuterna avvecklades sedan succesivt av Alliansen.

Att vårt förslag åter kommer att bli verklighet gläder oss. Det är också därför vi har valt att ge den styrande minoriteten vårt stöd i den här frågan.

Idag har vi en situation där belastningen på akutmottagningarna på länets akutsjukhus är allt för hög, kötiderna är långa, pressen på personalen är orimlig och målet om högst fyra timmars väntetid inte efterlevs. Särskilt besvärlig är väntetiderna för äldre personer.

Det liggande förslaget kommer att förbättra tillgängligheten till sjukvården och det kommer bidra till en effektivare sjukvård.

Under en längre tid har länets sjukvård haft problem med att människor tvingats åka till akutmottagningar med mindre akuta åkommor därför att de inte hittar till sjukvårdens andra enheter. Vi har också problem med att människor tvingats åka till de stora akutmottagningarna därför att närakuter vissa tider på dygnet saknar tillgång till röntgen och labb. Människors levnadsvanor och förväntningar på vården har också förändrats under senare tid. Många söker också vård på tider då närakuter inte är öppna, och tvingas därför vända sig till de stora akutsjukhusen.

De förändringar som nu föreslås är både nödvändiga och viktiga för en modern och tillgänglig vård. Underlaget är väl genomtänkt och kommer att främja länets invånare. Särskilt viktiga är de utgångspunkter om enhetlighet för den framtida närakutstrukturen som presenteras i underlaget.

- Enhetligt verksamhetsunderhåll, enhetliga kompetenskrav och konsultationsmöjligheter
- Enhetliga öppethållandetider

- Enhetlig tillgång till röntgen och laboratorium
- Enhetliga principer vad gäller lokalisering
- Enhetliga principer vad gäller avtalsformer

Det är viktigt att det finns kvar en akutmottagning för allmänheten vid Karolinska universitetssjukhuset i Solna. Men vi ställer oss frågande till om närakuten på Astrid Lindgrens barnsjukhus också ska ta emot vuxna patienter. Det är viktigt att det inom strukturen för närakuterna finns barnkompetens och ett tydligt barnperspektiv.

Utvecklingen med närheten till geriatrisk akutsjukvård, är också viktigt, för en effektivare akutsjukvård och lägre belastning på den prehospitala vården.

Vi är positiva till att det är landstingsledningen som kommer besluta om lokaliseringen och den geografiska spridningen av närakuter. Vi anser att Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) ska kunna lämna in anbud vid upphandlingen av närakuter, samt att akutsjukhusen bör kunna drifva de närakuter som kommer att ligga i anslutningen till dess lokaler. Vår grundinställning är att en mångfald av aktörer kan vara önskvärd om den innebär ett mervärde för patienterna och för landstinget. Däremot finns det inget egenvärde i att den vård som landstinget ansvarar för ska utföras av privata utförare istället för landstingets egna enheter.

I den fortsatta beredningen av frågan kommer vi att arbeta för att den nya närakutstrukturen täcker hela Stockholmsregionen, så att du, oavsett var du bor i länet, har god tillgång till vård i närheten när du behöver den.

Mot denna bakgrund föreslår vi Hälso- och sjukvårdsnämnden att utöver de attsatser som framförts i tjänsteutlåtandet besluta:

- att* det i förslag till lokalisering som Hälso- och sjukvårdsdirektören ska utarbeta ska ingå en utredning av behovet av en eller flera närakuter med geriatrisk specialistkompetens.
- att* SLSO ges möjlighet att lämna in anbud vid upphandlingarna av närakuterna.
- att* när en närakut lokaliseras i eller i närheten av akutsjukhusens lokaler ska akutsjukhuset kunna ges möjlighet att drifva den, antingen som ett tillägg i sjukhusavtalet eller genom direktupphandling.

BILAGA 7

Vänsterpartiet

Förslag till beslut
Ärende nr 5
HSN 1506-0854

Förslag till framtida närakutstruktur

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* godkänna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till struktur för de framtida närakuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med förslag till lokalisering av de framtida närakuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att, i dialog och samverkan med akutsjukhusens styrelsen, avtala med akutsjukhusen om driften av de framtida närakuterna
- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att särskilt utreda förslaget om att samlokalisera närakuter för barn och vuxna och säkerställa att minst en närakut även fortsättningsvis ska ha tydlig inriktning mot barn och med barnperspektiv för att avlasta barnsjukhusens akutmottagningar .

Vi välkomnar förslaget om ny struktur för närakuterna som ger en enhetlig kompetens och inriktning samtidigt som den säkerställer att närakuterna placeras strategiskt i länet. Närheten till sjukhusen och ett återtagande av ansvaret för den geografiska lokaliseringen är särskilt viktigt. Lokaliseringen av närakuterna är av så pass stor vikt att vi anser att ärendet bör behandlas politiskt och därför komma tillbaka till nämnden.

Vi ser dock ytterligare fördelar om närakuterna, istället för att upphandlas, kopplas till akutsjukhusen. Det skulle förtydliga deras nyckelroll i att avlasta akutmottagningarna, underlätta bakjour, konsultationsmöjligheter samt triagering. De närakuter som geografiskt placeras på sjukhus utan akutmottagning bör drivas av det akutsjukhus som har området som upptagningsområde.

Då utbudet av akut vård till viss del också styr efterfrågan är det viktigt att satsningen på närakuterna kombineras med högre trösklar in på akutsjukhusens akutmottagningar, annars riskerar avlastningen att utebli. Om närakuter och

akutmottagningar ingår i samma organisation blir det lättare att hänvisa patienter till rätt vårdnivå direkt vid ankomst och utveckla flexibla modeller för flödesarbete som annars måste regleras i avtal mellan två olika vårdgivare.

I det lapptäckte av vårdgivare som utgör Stockholms läns sjukvård idag är det hård konkurrens om personal. Det råder brist på såväl allmänspecialister som sjuksköterskor på många håll. Den avlastning av akutmottagningarna som närakuterna ger akutsjukhusen blir ett naturligt incitament för akutsjukhusen att värna och prioritera sina närakuter, såväl ekonomiskt som med personalförsörjning. Det skulle även kunna gynna akutsjukhusen att närakuterna ges en nyckelroll i att skapa kontaktnät med närliggande husläkarmottagningar, geriatrik och kommunernas vård- och omsorg. Den kompetens detta skulle ge kan skapa goda förutsättningar för obrutna vårdkedjor och välfungerande patientflöden, särskilt för den grupp svårt sjuka äldre som idag ofta drabbas av långa väntetider i gränssnittet mellan akutsjukhus, geriatrik och kommunal vård- och omsorg.

Vänsterpartiet är tveksamma till förslaget om akuten på Astrid Lingrens barnsjukhus även ska ta mot vuxna patienter. Det finns en historia och anledning till varför man öppnade en lättakut enbart för barn på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Motivet vid öppnandet var att avlasta barnakuten, och införa en lättakut med tydlig barnperspektiv och uttalad barnkompetens. Med tanke på befolkningsökning, ett ökat antal barn och ungdomar bland invånarna i länet, bör det nog även fortsättningsvis finnas en lättakut med tydlig inriktning mot barn i sjukvårdsutbudet i Stockholms läns landsting. Detta bör särskilt utredas!

Ärendet borde ha beretts i vårdvalsberedningen, dels eftersom närakuterna idag är en del av vårdval Stockholm, men framför allt för att vårdcentralerna har en central roll i vårdkedjan. I samband med att närakutuppdraget ändras vore det därför intressant att till exempel även se över om landstinget bör ställa andra krav på vårdcentralernas öppettider.

BILAGA 8

Moderata samlingspartiet
Folkpartiet liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

Förslag till beslut
Ärende nr 6
HSN 1502-0293

Yttrande över motion 2015:8 av Håkan Jörnehed (V) och Jonas Lindberg (V) om att införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att utöver Hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag till yttrande anföra följande

Hälso- och sjukvårdsdirektören föreslår att i nuläget inte införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare.

HPV är ett väldigt smittsamt virus som nästan alla sexuellt aktiva människor smittas av någon gång under livet. De flesta av virusinfektionerna läker ut av sig själva, medan andra misstänks ligga bakom många fall av cancer. Idag har alla kvinnor upp till 27 år möjlighet att vaccinera sig mot HPV. Men möjligheten att skydda sig mot cancer ska givetvis inte vara beroende av kön, och preventiva åtgärder kan vara extra viktiga för den med nedsatt immunförsvar varför de också ska prioriteras – värden ska ges till den som behöver den mest.

Förvaltningen konstaterar att det finns goda epidemiologiska grunder till att HPV-vaccinera unga pojkar i klass 5-6, både för att skydda dem själva mot kondylom och cancer, men även för att minimera risken för smittspridning till ovaccinerade partners.

Minskad risk att utveckla en cancersjukdom har uppenbara positiva hälsoeffekter. De positiva effekterna kan även antas gälla även miljön i och med potentiellt färre cancerbehandlingar. Eftersom vaccinet skulle kunna bidra till en förbättrad, och mer jämlik, hälsa i länet är det eftersträvansvärt att Stockholms läns landsting erbjuder det även till pojkar, män som har sex med män samt män med HIV.

Kostnaden för vaccinet måste ställas mot kostnader för vård och behandling av HPV-relaterad cancer och andra sjukdomar.

Förvaltningens bedömning är dock att det praktiska genomförandet inte är möjligt utan en nationell rekommendation vilken, av vad som framgår i tjänsteutlåtandet, kan dröja åtminstone ett par år. Vi delar uppfattningen om att ett genomförande bör

invänta Folkhälsomyndighetens rekommendation. Att processen kring åtgärder som kan förbättra hälsan och öka jämlikheten i vården drar ut på tiden är dock mycket olyckligt. Vi anser det därför prioriterat att noga följa utvecklingen på området och i god tid ta fram en plan för införandet av vaccinet.

Hälso- och sjukvårdsdirektören får återkomma med en fördjupad analys av kostnader och plan för genomförande inför framtida budget och implementering.

BILAGA 9

Socialdemokraterna

Förslag till beslut
Ärende nr 6
HSN 1502-0293

Gällande ”yttrande över motion 2015:8 av Håkan Jörnhed (V) och Jonas Lindberg (V) om att införa avgiftsfri HPV-vaccination för pojkar, män som har sex med män (MSM) och hiv-bärare.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att snarast möjligt efter Folkhälsomyndighetens nationella sammanställning och förslag om en eventuell utvidgning av HPV vaccineringen inom det nationella vaccinationsprogrammet genomföra en utvärdering av implementering i Stockholms läns landsting
- att* ge hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att se över följsamheten till det nationella vaccinationsprogrammet och genomföra insatser för att bevara den höga täckningsgraden

Socialdemokraterna anser att det finns behov av att i dagsläget se över följsamheten till HPV vaccineringen inom det nationella vaccinationsprogrammet istället för att utvidga antalet grupper.

Förtroendet för vaccinationsprogrammen är fortsatt stor och vi bedömer att det är avgörande för trovärdigheten för de nationella programmen att täckningsgraden inte äventyras. Enligt en studie från Socialstyrelsen, som fram till 1 juni 2015 var ansvarig nationell myndighet för smittskyddsverksamheten, var viljan att vaccinera sig hög. Riskområden identifierades dock i studien där attityden och följsamheten till vaccinationsprogrammet var lägre. Dessa områden var: en befolkning med antroposofisk livsstil i Järna, en befolkning med somalisk bakgrund i Rinkeby/Tensta samt papperslösa migranter i Stockholm och Göteborg.

Socialdemokraterna anser att innan ett beslut om en eventuell utökning av HPV vaccineringen till fler grupper beslutas behöver mer kunskap tas fram. Folkhälsomyndigheten planerar att genomföra en nationell sammanställning av

kunskapsläget och komma med förslag om eventuell förändring av omfattningen av det nationella vaccinationsprogrammet. Efter kontakt med tjänstemän på Folkhälsomyndigheten framkommer att de avser att inleda en utvärdering av eventuellt utökning av HPV vaccineringen preliminärt i slutet av 2015.

I avvaktan på Folkhälsomyndighetens utvärdering kan konstateras att andra länder gör olika bedömningar. Norge har tillexempel kommit fram till att i första hand att öka vaccinationstäckningen bland flickor. Danmark har utrett frågan och beslutat att inte införa vaccination av pojkar, medan frågan är under utredning i några länder, bl.a. Frankrike och Storbritannien. Österrike gått ut med en rekommendation om vaccination även av pojkar. Australien och USA har som första länder infört HPV-vaccination av pojkar.

Utöver vaccinationerna i det nationella programmet är det upp till varje landsting att besluta om tillägg eller kompletteringar. Stockholms läns landsting har tidigare beslutat om att erbjuda sina invånare kostnadsfri vaccination även mot andra sjukdomar som Hepatit B av alla spädbarn och mot routavirus. Stockholm har även utökat utökad vaccinationen för HPV till att även omfatta åldersgruppen (18–26 år) för flickor.

BILAGA 10

Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

Särskilt uttalande
Ärende nr 8
HSN 1411-1489

Gällande "Landstingsrevisorernas årsrapport 2014 för hälso- och sjukvårdsnämnden"

Landstingsrevisorerna poängterar särskilt att den interna styrningen och kontrollen inte är tillräcklig inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Bland annat nämner revisorerna att det finns brister i hur hälso- och sjukvårdsförvaltning styr och kontrollerar upphandlingar och konsultanvändning.

Vi noterar också att landstingsrevisorerna påpekar att det finns risker i den beställda vården som inte berörs i hälso- och sjukvårdsnämndens rapport, men som påverkar vården i hela SLL. Dels framhåller revisorerna att akutsjukhusen har problem att rekrytera och upprätthålla kompetens, vilket leder till att akutsjukhusen inte klarar av att leverera avtalade volymer.

Vidare påpekar landstingsrevisorerna att vårdvalen utgör en ekonomisk risk. Eftersom man inte kan begränsa antalet vårdgivare, är det också omöjligt att kontrollera kostnaden för vårdvalen.

Socialdemokraterna och vänsterpartiet anser att de ovan nämnda exemplen från revisorernas årsrapport är bekymmersamt. En tydligare styrning och ledning av verksamheten från politisk håll är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna åtgärda de definierade brister i styrningen, upphandling och konsultanvändning som anges.

När det gäller den ekonomiska risk som vårdvalen innebär vill vi gärna se en översyn över systemet kring vårdval. Att i ett så stort landsting som Stockholm ha verksamheter som revisorer betraktar som svår att kontrollera totalkostnaden för är olämpligt.

BILAGA 11

Miljöpartiet de gröna

Särskilt uttalande
Ärende nr 8
HSN 1411-1489

Yttrande över Landstingsrevisorernas årsrapport 2014 för hälso- och sjukvårdsnämnden

När det gäller styrning och kontroll av HSN/HSF tar revisorerna upp ett antal kritiska punkter. En försvagning tycks ha skett, främst när det gäller hanteringen av viten, rutiner för upphandling och avtal avseende konsulter och övriga tjänster samt system och rutiner för hantering av vårdgivaravtal. Det är anmärkningsvärt, och det är viktigt att dessa brister snarast åtgärdas.

Det är angeläget att förvaltningen ärligen och återkommande rapporterar om hur arbete med detta fortlöper.

BILAGA 12

Socialdemokraterna

Särskilt uttalande
Ärende nr 9
HSN 1504-0555

Gällande ”Svar på skrivelse av Tove Sander (S) och Nina Portocarrero Flores (S) om tillgången till gynekologiska mottagningar i Stockholms län”

Det är häpnadsväckande att förvaltningen anser att tillgången till gynekologiska mottagningar är tillräcklig, när 15 av 51 gynekologiska mottagningar har beslutat sig för att stänga ner sin verksamhet till följd av nedskärningarna i ersättningarna inom vårdval specialiserad gynekologi. Fyra av dessa kan utföra abort. Endast två abortmottagningar har accepterat avgiftsänkningen.

Detta drabbar de kvinnor som ska göra abort. Incitamentet att erbjuda en medicinsk abort minskar när ersättningar nu reduceras till hälften. Det är svårt att se någon annan förklaring än att det finns en vilja att försämra tillgängligheten till abort, och i förlängningen, försvåra för kvinnor att bestämma över sin egen kropp och sina val.

Vidare är detta ett bakslag för ambitionen att flytta ut vård som inte behöver akutsjukhusens resurser, utanför sjukhusen.

BILAGA 13

Miljöpartiet de gröna

Särskilt uttalande
Ärende nr 10
HSN 1504-0495

Svar på skrivelse från Susanne Nordling (MP) om vård för EU-migranter och tredjelandsmedborgare

Vi kan konstatera att det är mycket strikt tolkning av lagen och hårdnackad hantering av fattiga människor utan sjukförsäkringskort som alliansen i Stockholms läns landsting gör.

I förarbetena till lagen om vård för tillståndslösa går det att läsa att det inte är uteslutet att lagstiftningen om hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd i vissa fall också kan gälla unionsmedborgare. Alltså unionsmedborgare och migranter utan sjukförsäkringskort.

Alliansens politik rimmar också illa med vårdpersonalens yrkesetik: att behandla alla människor lika oavsett kön, ålder, härkomst och social position.

Det är förstås kostsamt att tillmötesgå människor från andra länder utan sjukvårdsförsäkring med vård. Men det finns andra landsting som lyckas med detta. I Uppsala läns landsting har politiken valt att ge fattiga EU-medborgare rätt till samma vård som papperslösa, i enlighet med förarbetena till lagen om vård för tillståndslösa.

Vi vet att statsbidraget som Stockholms läns landsting erhåller för vård för papperslösa skulle räcka till vård för betydligt fler människor än de som vårdas i vårt län idag. Så varför är alliansen i Stockholms läns landsting så snål med vården? Hur kan alliansen gå med på att inte ens ger vård till barn? Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal. Ni vet att det inte ens är många EU-migranter och tredjelandsmedborgare som är barn, men de barn som är här ska omfamnas av en human och mänsklig politik. Som tur är vet vi att vår personal på sjukhusen ofta visar på humanitet och hög professionell etik.

BILAGA 14

Miljöpartiet de gröna
Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

Särskilt uttalande
Ärende nr 11
HSN 1504-0556

Svar på skrivelse från (MP), (S) och (V) med anledning av landstingsrevisorernas projektrapport nr 15/2014 Framtidens hälso- och sjukvård – arbete i projekt (HSN 1502-0302)

Med tanke på både komplexiteten hos, och betydelsen av, FHS så är det beklagligt att landstingsrevisorernas kloka synpunkter och vår lista av konkreta förslag bemöts slentrianmässigt passivt på detta sätt. Allra tydligast blir det i svaret på följande förslag från vår sida:

”att den nya ledningsgruppen på tjänstemannanivå för genomförandet av FHS (direktör för strategisk IT, vice VD i LISAB samt chefläkaren), som stående punkt på HSN, avrapporterar hur arbetet fortlöper rörande genomförandet av FHS.”

Svaret lyder: "Förvaltningen ställer sig frågande till hänvisningen till denna ledningsgrupp. En sådan ledningsgrupp finns inte."

Här tycks förvaltningen ha glömt sitt eget yttrande över landstingsrevisorernas rapport om FHS-arbetet, där det i tjänsteutlåtande daterat 2015-04-07 (LS 2015-0345), undertecknat av landstingsdirektör Toivo Heinsoo, anges på sid 3: "Landstingsdirektören har enligt det som beskrivs i ärendet, Principer för ny tjänstemannaorganisation under landstingsstyrelsen med anledning av den nya politiska organisationen (LS 1411-1350), tillsatt en landstingsövergripande ledningsgrupp där bland annat de tre centrala förvaltningarna är representerade, direktören för strategisk IT, vice VD i LISAB och chefläkaren. Ledningsgruppen har ansvaret på tjänstemannanivå för att säkra genomförandet av framtidens hälso- och sjukvård."

BILAGA 15

Vänsterpartiet

Särskilt uttalande
Ärende nr 14
HSN 1501-0018

Övriga anmälningssärenden

Ärenden av principiell betydelse, så kallade principärenden, anmäls till hälso- och sjukvårdsnämnden. Vänsterpartiet har vid ett flertal tillfällen påtalat att nämnden borde hantera dessa ärenden med större intresse. Har landstinget ambition att utveckla vården utifrån ett personcentrerat förhållningssätt bör hälso- och sjukvårdsnämnden behandla dessa principärenden på annat sätt än som sker i dag. Vi vill att ärendena åtminstone skickas ut tillsammans med handlingarna, men gärna även tas upp för beslut.

BILAGA 16

Socialdemokraterna

Skrivelse
150901
HSN 1509-1017

Gällande tillgången till gynekologiska mottagningar i Stockholms län (2)

Med anledning av de nyligen genomförda nedskärningarna inom vårdval gynekologi skulle vi vilja ha:

- En fullständig utbudskarta över den gynekologiska vården i Stockholms läns landsting.

Den bör innehålla information om:

- Vilka av de nu verksamma mottagningarna inom vårdval specialiserad gynekologi som har aviserat att de kommer att avsluta sin verksamhet.
- Vilken verksamhet som bedrivs av de 31 läkare som är aktiva på nationella taxan (specificerat i enlighet med uppdelningen på basuppdrag och tilläggsuppdrag inom vårdval specialiserad gynekologi) och deras lokalisering.
- Hur många gynekologer nu verksamma inom Stockholms läns landsting som är specialiserade på att ta emot gynekologiska cancerpatienter för eftervårdsbehandling?
- Följsamheten till kravet om att en mottagning som erbjuder abort ska erbjuda patienten tid för läkarbesök inklusive ultraljudsundersökning inom 1 vecka och tid för abort inom 2 veckor från första kontakt.

Tove Sander (S), Petra Larsson (S) m fl
Socialdemokraterna

BILAGA 17

Vänsterpartiet

Skrivelse
150901
HSN 1509-1015

Skrivelse av Håkan Jörnehed (V) om antalet hyrläkare inom länets alla vårdcentraler.

Enligt Vänsterpartiet är hyrläkare något som bör användas sparsmakat och helst undvikas helt i vården. Primärvården ska erbjuda fast läkarkontakt och fasta läkartjänster är att föredra. Det innebär bättre kontinuitet för patienterna och bättre vårdkvalitet. Under förra mandatperioden skrev vi en likande skrivelse som idag. Då fick vi veta av skrivelsesvaret att ungefär tio vårdcentraler har hyrläkare i en sådan omfattning att det påverkar kontinuiteten och rätten till fast läkarkontakt.

Återigen får vi signaler om att hyrläkare förekommer mer eller mindre frekvent på några av länets vårdcentraler, oavsett driftsform. De senaste aktuella fallen som vi har kännedom om är Björkhagens vårdcentral och Hallstaviks vårdcentral. Vi får även signaler om att vissa vårdcentraler helt bygger sin verksamhet på hyrläkare årsvis. Vårdcentraler i Stockholms läns landsting borde med tanke på fördelaktigt läge, storlek och attraktivitet kunna rekrytera allmänläkare till fasta läkartjänster, men tydligen går det inte?

Därför önskar vi

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer med en redovisning av vilka vårdcentraler som har hyrläkare i sådan omfattning att det påverkar kontinuiteten och som förvaltningen därför har täta kontakter med. Vilka är dessa vårdcentraler, var ligger de och hur många är det?

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen återkommer med en redovisning av hur många patienter som erbjuds och har en fast läkarkontakt i länet?

Håkan Jörnehed
Vänsterpartiet